

ال جی و سامسونگ دیگر اول نیستند

صفحه ۸ را بخوانید

روزنامه خبری، تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
توران ۳۰۰۰ تومان
شهرستان‌ها و واحدهای
دانشگاهی ۱۵۰۰ تومان

شماره مسلسل ۳۸۳۷
شنبه ۱۱ مرداد ۱۳۹۸
۱۱ صفحه (نیمه) ۱۴۴۱
اول آگوست ۲۰۲۰
شماره ۳۰۹۹

www.fdn.ir | Sat | 1 Aug 2020 | vol.12 | No. 3099 | 16 Pages

رهبان انقلاب در سخنرانی تلویزیونی عید قربان نکات مهمی درباره مسائل روز گفتند

علیه ائتلاف تحریف و تحریم

عکس: ikhamei.ir

« ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ »

سایت‌ها و شبکه‌های مافیایی چگونه با پول خواننده می‌سازند؟

موسیقی زیرمیزی

« ۱۳، ۱۲، ۱۱ »

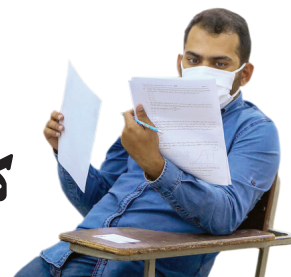
«فرهیختگان» در گفت‌وگو با مدیران پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد گزارش می‌دهد

توسعه اکوسیستم فناوری راه رسیدن به دانشگاه فناور

« ۱۴ »

با توجه به وضعیت نه چندان مطلوب رعایت پروتکل‌ها در آزمون دکتری، برای انجام کنکور کارشناسی باید تدابیر ویژه‌ای لحاظ شود

آزمون دکتری، گره‌کنکور کارشناسی را پیچیده‌تر کرد

« ۱۶ »

« گفت‌وگو - ۲ »

گفت‌وگوی «فرهیختگان» با مجید شاکری، پژوهشگر اقتصادی و استاد دانشگاه

حکمرانی بر زمین، جایگزین حکمرانی بر نفت

این راه‌حل تا چند وقت می‌تواند جواب بدهد؟

نمونه‌های مشابهی را اطراف کشور خود داریم که می‌تواند کمک‌کننده باشد. کشور ترکیه تقریباً از سال ۲۰۰۱ تاکنون شکل اصلی حکمرانی خود را بر زمین قرار داده است و نمونه موفق‌تری را به‌جای گذاشته و توانسته تعادل در اقتصاد را با استفاده از این اهرم ایجاد کند. زمین ذخیره‌ای است که در هر زمان امکان آزاد شدن را دارد و می‌تواند رکود را کاهش دهد و رونق ایجاد کند.

استفاده از زمین به یک متغیر دیگر بستگی دارد که آن آب است. با این معضل چگونه می‌توانیم مواجه شویم؟

یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای دولت آقای روحانی که در وسط اشتباهات ایشان دیده نشد، عملکرد بسیار بالا در ایجاد تصفیه‌خانه‌های خصوصی آب است. چنانکه از ۱۴۰۰ میلیارد تومان عملکرد، تبصره ۱۹ بودجه در سال ۹۸ که همان مشارکت عمومی-خصوصی است، به‌جز مقدار کمی، همگی مربوط به این تصفیه‌خانه‌های خصوصی است. یعنی ما امروز فناوری و مهم‌تر از آن، یک چرخه تجاری که به‌ما امکان استفاده بهتر از آب را بدهد، در اختیار داریم. این امکانی است که چند سال پیش حتی دویا سه سال پیش وجود نداشته است.

نیاز ما به مسکن را گره‌گشایی اصلی می‌دانید؟

نیاز انباشه به بافت مسکونی، امروز وجود دارد و این عبارت دقیق‌تر از نیاز به مسکن است، چرا؟ چون جایی ممکن است تراکم پایین‌تری داشته باشد اما فعالیت ساخت‌وساز در آنجا به دلیل اینکه بافت مسکونی درستی ندارد، انجام نشود. مشکل کمبود بافت مسکونی به‌علاوه دستاورد تجاری‌سازی چرخه آب و این حقیقت که تجربه نشان داده مستغلات می‌تواند به‌لحاظ قیمتی همراه با ارزش حرکت بکند، این امکان را به ما می‌دهد که دست‌کم برای ۱۰ سال آینده از آن استفاده کنیم. استفاده از زمین ذهن سیاستگذار را می‌تواند آرام کند و به اقتصاد تعادل، چشم‌انداز و ثبات بخشد. ما با این روش بخش عمده‌ای از ارزش از دست رفته از نفت را می‌توانیم جبران کنیم.

درباره خود تراز تجاری چطور؟

در کوتاه‌مدت راه‌حلی به‌جز بستن حساب سرمایه، داشتن برنامه تخصیص و... وجود ندارد تا زمانی که ثبات ایجاد شده توسط زمین باعث شود که سمت عرضه اقتصاد بتواند خود را با این افزایش نرخ ارز تطابق بدهد. ایران کشوری است که با افزایش نرخ ارز میزان تراز تجاری آن بهتر نمی‌شود. نوع کالاها نوعی است که تراز تجاری را بهبود نمی‌دهد، این حرف درستی است اما یکی از عللی که عرضه در اقتصاد ایران نسبت به افزایش نرخ ارز کفش پذیرد نداشته، همین بی‌ثباتی، عدم تعادل و نداشتن چشم‌انداز است. لذا با جبران این مشکلات می‌توانیم به جایی برسیم که مسیر تولید کننده باز شود و بتواند در زمینه کالاها مصرفی و با تنوع بیشتر سمت عرضه اقتصاد ایران را تقویت کند.

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای دکتر عراقچی

دریافت خبر درگذشت والد مکره جنابعالی، موجب تأثر و تأسف گردید.

اینجانب مصیبت درگذشت آن مرحومه را که از ارادتمندان به اهل بیت (علیهم السلام) بود، به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده‌ام. در گاه خداوند متعال رحمت و غفران الهی را برای آن مرحومه و برای جنابعالی و بازماندگان صبر و اجر مسالت می‌نمایم.

علی اکبر ولایتی

مجید شاکری، پژوهشگر اقتصادی و استاد دانشگاه

در گفت‌وگو با «فرهیختگان» امکان‌های کشور را برای جایگزین کردن به جای نفت در اقتصاد بررسی کرد که مشروح آن در ادامه از نظر می‌گذرد.

علی جمشیدی

دبیر گروه سیاسی

مقام معظم رهبری در مورد جدایی اقتصاد ایران از نفت سخن گفتند، این مسأله چگونه و با چه روش‌هایی شدنی و قابل تحقق است؟

برای پاسخ به این مسأله ابتدا باید به این سوال جواب داد که نفت در ایران تاکنون چه کارکردهایی در اقتصاد ما داشته است. اول، وقتی جی‌دی‌پی را با جمع ارزش افزوده محاسبه می‌کنیم خواهیم دید که بیشترین ارزش افزوده داخل اقتصاد مربوط به نفت بوده است یعنی نفت نسبت به هزینه تولید خود با قیمت بسیار بالاتری فروش می‌رفته و بخش مهمی از اقتصاد ایران را به خود اختصاص داده است و امروز ما بیشتر از هر زمان دیگری با بحران کاهش ارزش افزوده در اقتصاد خود مواجه شده‌ایم. با فرض اینکه جی‌دی‌پی دلاری درست است اگر اعداد محاسباتی خود را برای محاسبات جی‌دی‌پی را بر اساس دلار آزاد قرار دهیم، معنای آن برای ما یک کاهش بسیار شدید و شوک‌آور است. از طرفی نقش دوم نفت در اقتصاد ایران، بالانس نگه داشتن تراز تجاری است. پس از شناخت این دو کارکرد حالا باید به این سوال جواب داد که آیا راهکاری که برای کوتاه‌مدت و به‌صورت پایدار به‌ما امکان سیاست‌گذاری اعم از زمان و اعتماد به نفس بدهد وجود دارد تا بتوانیم خلأ ارزش افزوده در اقتصاد را حل کنیم؟ یا به عبارت دیگر راهکاری برای جبران عرضه دارایی سرمایه در اقتصاد را که بسیار کاهش یافته، پیدا کنیم؟ یا به اعتقاد بنده، بله، وجود دارد. پیشنهاد من حکمرانی بر زمین است، که هم معنای تاریخی داریم، به‌صورت تصادفی و به دلایل متعددی که از انقلاب سفید تا الان می‌شود در آنها راجست‌وجو کرد، باعث به‌وجود آمدن امکان‌هایی برای ما شده است. این بدین معناست که ما می‌توانیم با استفاده از ظرفیت زمین، ارزش افزوده بالایی در اقتصاد خلق کنیم. وقتی به زمین نگاه کنیم می‌فهمیم که از زمین می‌توانیم به‌عنوان یک متغیر در عرضه دارایی سرمایه‌ای استفاده کنیم هم از زاویه ارزش افزوده به دلیل کاری که روی زمین انجام می‌شود و امکان یک تغییر ارزش‌گذاری بازاری که در زمین پیدا می‌کند، آن را به‌عنوان یک جایگزین برای خلأ ارزش افزوده در اقتصاد استفاده کنیم.

آن وجه تاریخی را توضیح می‌دهید؟

رجوع به تاریخ نشان می‌دهد که قبل از نفت و تبدیل شدن آن به محصول اصلی ایران برای صادرات، زمین نقش اصلی را در اقتصاد بازی می‌کرده است، یعنی اقتصاد چیزی نبود مگر بهره‌برداری از زمین اعم از بهره‌برداری برای کشاورزی یا بهره‌برداری برای مستغلات شهری یا بهره‌برداری برای خدمات، اما وقتی نفت آمد عملاً دولت خود را برای نیاز از این دید که از الگوی قبلی استفاده کند و از این نقطه به بعد زمین تنها به دلیل اینکه امکان واردات نداشت به یک دارایی سرمایه‌ای محبوب تبدیل شد و از این تاریخ به بعد دیگر حکمرانی بر زمین انجام نشد. امروز ما فرصت آن است که از ذخیره بالایی زمین در اختیار حاکمیت به‌طور اعم و دولت به‌طور اخص استفاده کنیم برای طرح‌ریزی زنجیره‌های مختلف ارزش افزوده در داخل اقتصاد ایران. اکنون مسأله مسکن در کشور به یک بحران تبدیل شده، چرا؟ به این دلیل که طی پنج سال گذشته تنها به میزان یک‌سوم از نیاز کشور مسکن تولید کرده‌ایم و حالا زمین بزرگ‌ترین اهرمی است که می‌توانیم از موجودی سرمایه داخل اقتصاد استفاده کرده تا بتوانیم ارزش افزوده تولید کنیم. حتی اگر ما فرض می‌کنیم که برای گردشگری داخلی ظرفیت‌های بالایی نیاز داریم باز هم زمین پاسخ‌هایی را به ما ارائه می‌کند. آیا ما فکر می‌کنیم به اینکه برای توسعه کشاورزی هم به معنای فنی و صنعتی آن و هم به معنای تکنی به‌عنوان بخشی از گردشگری نیازمندی‌هایی داریم؟ در اینجا باز هم زمین پاسخ‌هایی به ما ارائه می‌کند، به عبارتی می‌توان گفت که هیچ ابزاری کم‌هزینه‌تر، نقدتر و نزدیک‌تر از استفاده از زمین‌های در اختیار دولت و حاکمیت برای افزایش ارزش افزوده‌ای که در اقتصاد ایران تولید می‌شود، فعلاً روی میز نیست.

رامین مهمانپرست در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

جریان تحریف به امید مذاکره اقتصاد کشور را رها کرده است

مریم عակلی

روزنامه‌نگار

رامین مهمانپرست، سخنگوی اسبق وزارت امور خارجه و سفیر پیشین ایران در لهستان است که در گفت‌وگو با او در خصوص سخنان رهبان انقلاب درباره اینکه «اگر جریان تحریف شکست بخورد، جریان تحریف نیز حتماً شکست خواهد خورد»، به بررسی ابعاد و ماهیت جریان تحریف و هزینه‌های ناشی از چنین تفکری پرداخته‌ایم که مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

۱۱۱

با توجه به سخن رهبری مبنی بر اینکه به موازات تحریم یک جریان تحریف نیز در داخل کشور فعال است و ضمن تأکید کردن مردم آدرس غلط می‌دهد، بفرمایید تحلیل شما از ماهیت این جریان چیست و چرایی دارد راه‌حل مشکلات را مذاکره با آمریکا عنوان کند؟

به نظر می‌رسد دو جریان فکری در مسیر تحریف حرکت می‌کنند. یکی از این جریان‌ها متعلق به آن گروهی است که اعتقاد به توان داخلی و ایمان به انجام برنامه‌هایی برای حفظ اقتدار کشور از درون ندارد، یعنی خودباوری نسبت به توان ملی و داخلی به‌ویژه در امور اقتصادی را نداشته و فکر می‌کند راه نجات کشور فقط در مذاکره با قدرت‌ها و کنار آمدن با آنهاست. آنها معتقدند پذیرش برخی شروط آنها و دادن امتیازات سبب می‌شود تا آنها مسیر همکاری را با ما هموار کنند. این یک جریان است که متأسفانه به دلیل همین عدم خودباوری ضربه‌های زیادی به کشور وارد کرده اما فکر می‌کند در حال خدمت است و برای نجات کشور این حرف‌ها را بیان می‌کند ولی در عمل با چشم‌پوشی از توانایی و ظرفیت‌های داخلی به طرف مقابل کمک می‌کند که اقداماتی که علیه ما انجام می‌دهند، اثر داشته و ما را ضعیف کرده و چاره‌ای جز کنار آمدن نباشد.

جریان تحریف، دشمن را

از نتیجه‌بخش بودن تحریم‌ها مطمئن می‌کند

وقتی طرف مقابل احساس کند تمایل به کنار آمدن داریم و آن اقداماتی که علیه ما در تحریم انجام داده اثرگذار بوده، اقدامات بیشتری را در همان مسیر انجام می‌دهد، چرا که به نتیجه می‌رسند که توانسته‌اند ما را تحت فشار قرار دهند و به سمت مذاکره و دادن امتیاز نزدیک کنند. این جریانی است که متأسفانه در کشور وجود دارد و امیدواریم هرچه سریع‌تر به اشتباه بودن این طرز تفکر پی ببرند و جریان خودباور با ایمان به توانایی داخلی در کشور حاکم شود. جریان دومی که در کنار آن وجود دارد، شساید از اینکه راه مقابله با تحریم پرداختن به توانایی داخلی و تقویت ساختارهای داخلی و تکیه کردن به مردم و استفاده از نیروی جوان کشور و منابع عظیم خدادادی کشور است، اطلاع دارد ولی چون یک نوع وابستگی به غرب دارد در مسیر طراحی که علیه کشور گرفته حرکت می‌کند و دائماً سعی دارد تبلیغات منفی علیه کشور انجام دهد و مردم را ناامید کند، از این‌رو در عمل هر دو جریان در یک مسیر حرکت و متأسفانه به کشور لطمه وارد می‌کنند.

عایدی جریان تحریف و این تفکر از بحث مذاکره با آمریکا در داخل کشور چیست؟

این موضوع نیز دوجنبه دارد؛ یک جنبه این است که چون ما امید مذاکره و کنار آمدن و تقاضا با آمریکا و وابستگی آمریکا یک ریسک بزرگی کردند لذا شکست این مسیر و طراحی‌شان، شکست یک جریان سیاسی را به دنبال دارد، بنابراین مایل نیستند این شکست را بپذیرند.

جریان سیاسی حامی مذاکره به دلیل ترس از شکست حاضر به اعتراف نیست

آنها تمایل دارند این مسیر دنبال شود، حتی اگر معتقد به این باشند که ادامه دادن

آن فایده ندارد ولی برگشت از اصولی که بدان معتقد بودند و مطرح کرده‌اند برای این جریان نوعی شکست تلقی می‌شود و از این‌رو حاضر به اعتراف به این شکست نیستند. بخش دیگری از جریانات ممکن است به دنبال این باشند که بگویند اگر مشکلات زیادی در کشور داریم و شرایط معیشتی سخت‌تری می‌شود، به دلیل این است که گروهی داخل ایران مانع مذاکره هستند و اجازه نمی‌دهند توافق کنیم و چنانچه این محدودیت‌ها و مشکلات برطرف شود، مشکلات اقتصادی نیز حل خواهد شد. بنابراین فکر می‌کنم اگر آگاهانه این کار را انجام می‌دهند خطای بسیار بزرگی است و قابل بخشش نیست. اما برخی نیز عمداً شرایط سختی ایجاد کرده یا از شرایط سخت ایجاد شده بهره‌برداری سیاسی می‌کنند و می‌خواهند وانمود کنند مقصر اصلی این وضعیت کسانی هستند که با مذاکره مخالفت می‌کنند، در صورتی که تمام این شرایط حتی علی‌رغم همه تردیدها و عدم اعتمادی که به غرب بود برای مذاکره آماده شد تا حقایقیت جمهوری اسلامی ایران ثابت شود و برخی مطمئن شوند، طرف مقابل قابل اعتماد نیست.

جریان تحریف به امید مذاکره اقتصاد کشور را رها کرده است

بنابراین باید همت اصلی برای ایجاد تقویت ساختارهای داخلی و ایجاد اقتدار داخلی در زمینه‌های مختلف به‌ویژه زمینه‌های اقتصادی باشد که از ضعف ما طرف مذاکره‌کننده استفاده نکنند. اما اگر داخل را رها کنید و به امید مذاکره و نتیجه آن باشید، وضعیتی حاصل می‌شود که متأسفانه مردم ما تحت شرایط سختی قرار می‌گیرند و ادامه آن وضعیت می‌تواند آنها را دل‌سرد کند یا منجر به تنش‌هایی در داخل کشور شود. کسانی که به فکر کشور و دلسوز هستند باید با آوری کنند شرایط فعلی مذاکره با مقامات آمریکایی، آن هم در شرایطی که انتخابات ریاست جمهوری در پیش دارند، یک فریب سیاسی است تا از نتایج آن برای انتخابات خود استفاده کنند. بنابراین باید به سرعت سراغ مشکلات داخلی و ریشه‌های این مشکلات رفت و اقداماتی اساسی و شجاعانه در ساختارهای سیاسی و اقتصادی کشور انجام داد و مدیرانی سالم و باتکبره و خلاق باید جایگزین شوند تا بتوانیم جلوی صدمه بیشتر به وضعیت معیشت مردم را بگیریم.

اخیراً برخی جریانات داخلی از بایدن و دموکرات‌ها دفاع کردند و می‌خواهند این طور القا کنند که دموکرات‌ها با جمهوری خواهان فرق دارند؛ آیا این امر از نظر عقل سیاسی قابل قبول است؟

این طرز تفکر به هیچ‌وجه مورد تأیید نیست چرا که کسانی که فکر می‌کنند رقابتی که بین جریانات سیاسی داخل آمریکا وجود دارد یک رقابتی است که ما می‌توانیم از آن بهره‌برداری کنیم، اشتباه است.

بدترین و منسجم‌ترین دوران تحریم کشور در دوران دموکرات‌ها بود

در چارچوب سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا بحث مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران و مقابله با اهداف انقلاب اسلامی اصل محوری است که همه جریانات سیاسی در آنجا از این حمایت می‌کنند. ممکن است تا کنیک‌های متفاوتی داشته باشند و شش‌ماه‌های متفاوتی بدهند ولی فراموش نکنیم بدترین شرایط تحریم و منسجم‌ترین گروه برای تحریم کشور در دوران دموکرات‌ها صورت گرفت. ما نباید فریب شش‌ماه‌های سیاسی جریانات سیاسی داخل آمریکا را بخوریم بلکه باید به توانایی داخلی خود اتکا داشته باشیم و ضعف‌ها را برطرف کنیم و در صورت تغییرات سیاسی داخل آمریکا می‌توانیم بهره‌برداری انجام دهیم. اگر فقط به امید باشیم که تغییراتی در آمریکا صورت گیرد یا فقط بایدن سرکار بیاید همه مشکلات ما حل می‌شود، این یک اشتباه استراتژیک است.